

การศึกษาผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมขยายประสบการณ์

The Study of The Outcome of Reading Comprehension Development of Prathomsuksa 2 Students using Experience Expansion Activities

จันทร์งาม ชุมพาง (Channgam Chumpang) *

สมปต ตัญตรัยรัตน์ (Sompat Tantriratna, Ed.) **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ชั้นปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมขยายประสบการณ์ ตามเกณฑ์ 70/70 โดยให้นักเรียนร้อยละ 70 มีคะแนนผ่านเกณฑ์ 70 ขึ้นไป กลุ่มเป้าหมายคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโกรกสำโรง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 9 คน การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบการวิจัย ก่อนการทดลอง (Pre Experimental Research) ใช้กลุ่มทดลองกลุ่มเดียว (One Shot Case Study) เครื่องมือที่ใช้ ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 ประเภท 1) เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมขยาย ประสบการณ์เพื่อพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน และแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมดังกล่าว จำนวน 12 แผน 18 ชั่วโมง 2) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ได้แก่ แบบประเมินผลงานนักเรียน (Scoring Rubric) และ แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าร้อยละ (Percentage) วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพจากแบบบันทึกผลการจัดการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกิจกรรมขยาย ประสบการณ์ นักเรียนมีคะแนนจากการประเมินผลงานและแบบทดสอบเฉลี่ยร้อยละ 77.78 มีจำนวนนักเรียน ที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 88.89 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/70

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล จากการประเมินผลงานด้วย Scoring Rubric พบว่านักเรียนสามารถสรุป ใจความสำคัญ อธิบายความหมายของคำ สำนวน สร้างชุดคำ แต่งประโยค เขียนแผนภาพโครงเรื่อง เขียนเรื่อง ตามจินตนาการ และเขียนแสดงความคิดเห็นได้ในระดับดี ในด้านการบอกข้อคิดและด้านการเขียนอยู่ในระดับ ปานกลาง เนื่องจากนักเรียนใช้ภาษาพูดแทนภาษาเขียน ทำให้เขียนไม่ถูกต้อง

คำสำคัญ: ความเข้าใจในการอ่าน กิจกรรมขยายประสบการณ์

Keywords: Reading Comprehension, Experience Expansion Activities

* นักศึกษาลัทธิศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน กลุ่มวิชาเฉพาะการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

Abstract

The objectives of this research were to investigate the outcome of reading comprehension development of Prathom Suksa 2 students using “experience expansion activities.” research specified that at least 70 percent of the students made the score of 70 percent of higher in their learning achievement. The target group was 9 Prathom Suksa 2 students who studied in the 2nd semester of the 2011 academic year at Ban Krok Sumrong school under Nakhon Ratchasima Primary Education Office, Service area 7. The Pre -Experimental Research Post-test Design was employed in this study with One-Shot Case Study approach. The research instruments were 1) data collection tools; Learning Organization with experience expansion activities for reading comprehension development and 12 lesson plans in experience expansion activities taught for 18 hours. 2) data collection tools for reading comprehension development; scoring rubric evaluation form and test for reading comprehension. The data analysis were mean and percentage. The data from teaching note was analyzed by qualitative approach.

The research findings were as follows:

1. The outcome of the reading comprehension development of Prathom Suksa 2 students using experience expansion activities approach showed that 88.89 percent of students had learning achievement scores of 77.78 percent which higher than the specific criterion of 70/70.
2. When considered the outcome of reading comprehension of Prathom Suksa 2 students from scoring rubric evaluation, it was found that most students were able to summarize main concepts, create phrases, construct sentences, write mind mapping, write imaginary stories and express opinions.

However, when it came to telling a piece of thought, the students still could not do the task, Further more, students still wrote with spoken language so their writing was still not correct..

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านเป็นปัญหาระดับประเทศ ถ้าหากบุคคลในชาติอ่านไม่ได้ ไม่เข้าใจเรื่องที่อ่าน จะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งประเทศไทยกำลังประสบปัญหาการอ่านของเยาวชนและประชาชนจะเห็นได้จากข้อมูลสำนักงานสถิติแห่งชาติ (สสช.) การออกแบบสารที่ดีสามารถเพิ่มอัตราการอ่านของเด็ก. (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2554 จาก <http://www.prachanukulschool.com>. แสดงให้เห็นว่าอัตราการอ่านโดยเฉลี่ยของคนไทยกำลังลดลงเรื่อย ๆ โดยในปี พ.ศ. 2548 นั้น คนไทยใช้เวลาอ่านหนังสือเฉลี่ยน้อยกว่า 1 ชั่วโมงต่อวันหรือเพียงแค่ 51 นาทีต่อวัน ต่อมาใน

ปี พ.ศ. 2551 นั้นเหลือเพียง 39 นาทีต่อวัน จึงนับว่าเป็นดัชนีที่น่าเป็นห่วง ปริมาณการอ่านหนังสือของเด็กไทยกำลังประสบปัญหาอย่างหนัก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.). (2552) ระบุว่าอัตราการอ่านหนังสือของเด็กไทย เฉลี่ยทั้งประเทศมีการอ่านเพียงแค่ 5 เล่มต่อคนต่อปีเท่านั้น ในปี พ.ศ. 2551 นั้นคนไทยอ่านหนังสือเพียง ร้อยละ 66.3 ลดลง ซึ่งจากจำนวนคนที่ไม่อ่านหนังสืออีกร้อยละ 33.7 นั้นใช้เวลาเพื่อดูโทรทัศน์ถึง ร้อยละ 54.3 รองลงมา คือ ไม่มีเวลาอ่าน ไม่สนใจ หรือไม่ชอบอ่านหนังสือ และอ่านหนังสือไม่ออกตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่าคนไทยอ่านหนังสือลดลงเกือบทุกวัย ส่วนใหญ่จะใช้เวลาดูโทรทัศน์

มากขึ้น ทำให้จินตนาการน้อยลง สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ กระทรวงศึกษาธิการ ได้เล็งเห็นความสำคัญจึงกำหนดเป้าหมาย ยุทธศาสตร์ในการปฏิรูปการศึกษา ในทศวรรษที่สอง เป็นทศวรรษแห่งการอ่าน และส่งเสริมการอ่านให้เป็น “วาระแห่งชาติ” กำหนดยุทธศาสตร์ ด้านส่งเสริมการอ่านเพื่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ใน 3 ประเด็นคือ 1) พัฒนาคนไทยให้มีความสามารถด้านการอ่าน 2) พัฒนาคนไทยให้มีความรักการอ่าน ปลูกฝังและสร้างทัศนคติให้เห็นคุณค่าและประโยชน์ของการอ่าน 3) การสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการส่งเสริมการอ่าน และเพิ่มแหล่งเรียนรู้เป้าหมายเพื่อให้คนไทยได้พัฒนาความสามารถในการอ่านและรู้หนังสือ ภายในปี 2555 คนไทยสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง รักการอ่านและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และกำหนดให้ วันที่ 2 เมษายนของทุกปี “วันแห่งการรักการอ่าน” และปี พุทธศักราช 2552-2561 เป็นทศวรรษแห่งการอ่านของประเทศ คนไทยอ่านหนังสือมากน้อยเพียงใด. (ออนไลน์) สืบค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2554, จาก www.moe-new.s.net/index.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7 (สพ.ป.นม.7) ได้นำนโยบาย กลยุทธ์ จุดเน้น สู่การปฏิบัติโดยมีการจัดการประชุมชี้แจงผู้บริหาร ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องให้มีความตระหนัก ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนส่งเสริมการอ่าน จัดโครงการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 5 กลุ่มสาระวิชาหลัก การพัฒนาครูทั้งระบบ มีการจัดโครงการ ห้องสมุดดีเด่นส่งเสริมการอ่าน จัดกิจกรรมประกวดการเขียนแผนบูรณาการส่งเสริมทักษะการอ่านทุกสาระการเรียนรู้ โดยมีจุดเน้นคือ นักเรียนต้องอ่านออก เขียนได้ 100 เปอร์เซนต์ จากการทดสอบระดับท้องถิ่น (LAS) ของโรงเรียนบ้านโกรกสำโรง ในปีการศึกษา 2553 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 พบว่ากลุ่มสาระภาษาไทย ทั้ง 5 สาระ คือการอ่าน การเขียน การฟัง การพูด หลักภาษา และวรรณคดี คะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 45.69 ซึ่งมีคะแนนต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา คือ 48.04 โดยเฉพาะสาระการอ่านซึ่งมีคะแนนเฉลี่ย 41.18 ซึ่งต่ำกว่าระดับเขตพื้นที่การศึกษา 43.18 (สำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7, 2554) โรงเรียนบ้านโกรกสำโรงต้องการยกระดับพัฒนาให้มีผลสัมฤทธิ์ที่สูงขึ้น เพื่อสนองนโยบายของเขตพื้นที่การศึกษา

จากประสบการณ์การสอนชั้นประถมศึกษา ศึกษาศึกษาปีที่ 2 พบว่าในสาระการเรียนรู้ภาษาไทยนักเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยเฉพาะสาระการอ่าน ตามตัวชี้วัดตามมาตรฐานที่ ท 1.1 การอ่าน นักเรียนสามารถ อ่านคำ คำคล้องจองง่าย ๆ ได้ถูกต้อง อธิบาย ความหมายของคำและข้อความที่อ่าน ตั้งคำถามและตอบคำถาม ระบุใจความสำคัญ บอกรายละเอียด แสดงความคิดเห็นและคาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้ การจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่าน ผู้วิจัยจึงสนใจนำกิจกรรมขยายประสบการณ์ หมายถึงกิจกรรมการนำความรู้ ความเข้าใจจากการอ่าน ไปขยายความให้เพิ่มมากขึ้น มี 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นสอนอ่านให้รู้เรื่อง 2) ขั้นสรุปเรื่อง 3) ขั้นขยายประสบการณ์ แบ่งเป็นสองด้าน คือด้านคำศัพท์ และด้านการใช้คำศัพท์ ซึ่งกิจกรรมขยายประสบการณ์ พัฒนาแนวคิดจากธรรมเนียมการสอนอ่าน ของบันลือ พฤษะวัน (2534) ซึ่งมีขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอนนี้ 1) สอนอ่านให้อ่านได้ 2) สรุปเรื่องที่อ่านโดยการอภิปราย 3) ขยายประสบการณ์ในการอ่าน แบ่งเป็นสองด้าน คือการให้อ่านคำได้มากขึ้น และใช้คำที่อ่านไปเรียนรู้ 4) การจัดกิจกรรมที่หลากหลาย 5) ประเมินผล ทบทวน และสอนซ่อมเสริม กิจกรรมธรรมเนียมการสอนอ่าน เป็นการพัฒนาการสอนอ่านได้ดีทุกลำดับขั้น เด็กได้รับการฝึกให้อ่านออก อ่านได้ อ่านเป็น โดยเด็กได้อ่านครบทั้ง 3 ทาง คือ ตา หู สมอง ด้วยรูปแบบที่สอดคล้องกับธรรมชาติของภาษา สอดคล้องกับ เพ็ญภา ปัญจนะ (2552) ที่นำธรรมเนียมการสอนอ่านไปพัฒนาผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านสาระการเรียนรู้ภาษาไทย พบว่านักเรียน มีทักษะการอ่านดีขึ้น

ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนภาษาไทยจึงสนใจศึกษาผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน โดยนำ กิจกรรมขยายประสบการณ์มาออกแบบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียน

ชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนให้ดีขึ้น และเตรียมนักเรียนในการประเมินในระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับชาติต่อไป

คำถามการวิจัย

การจัดการเรียนรู้พัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ด้วยกิจกรรมขยายประสบการณ์ จะทำให้ผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนสูงขึ้นตามเกณฑ์หรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยกิจกรรมขยายประสบการณ์ โดยกำหนดผ่านเกณฑ์ 70/70

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง การที่ผู้เรียนอ่านสิ่งใดแล้วรู้เรื่องราวที่อ่าน จำคำอ่านที่อ่านได้ เข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่าน อธิบายความหมายของคำและข้อความ ระบุใจความสำคัญ รายละเอียดตอบคำถาม แสดงความคิดเห็น คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านได้

2. ผลความเข้าใจในการอ่าน หมายถึง คะแนนที่ได้จากการประเมินผลงานนักเรียนและคะแนนแบบทดสอบวัดผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน กำหนดเกณฑ์ที่ 70/70

เกณฑ์ 70/70

70 ตัวแรก หมายถึง คะแนนเฉลี่ยผลการเรียนรู้ของนักเรียนทุกคนที่ได้คะแนนเฉลี่ย การทำแบบฝึกหัดและคะแนนเฉลี่ยทดสอบท้ายบท

70 ตัวหลัง หมายถึง จำนวนนักเรียนร้อยละ 70 ที่ได้คะแนนร้อยละ 70 ขึ้นไป

3. กิจกรรมขยายประสบการณ์ หมายถึง กิจกรรมการนำความรู้ ความเข้าใจจากการอ่านไปขยายความให้เพิ่มมากขึ้น ขยายประสบการณ์สองด้าน โดยการเพิ่มคำศัพท์ วิเคราะห์ความหมายของคำ และนำคำศัพท์ไปใช้ในการแต่งเรื่องแต่งประโยค เขียนเรื่อง

จากประสบการณ์ โดยมีขั้นตอนที่ผู้วิจัยสังเคราะห์ขึ้นดังนี้

ขั้นที่ 1 สอนอ่านให้รู้เรื่องอ่านบทอ่าน นิทาน สนิทสนมเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

ขั้นที่ 2 สรุปเรื่อง หลังจากอ่านบทอ่าน นิทานวิเคราะห์ความหมายของคำ ประโยคตอบคำถาม ใคร ทำอะไร ที่ไหน อย่างไร ข้อคิดที่ได้จากการอ่าน

ขั้นที่ 3 ขยายประสบการณ์ แบ่งเป็นสองด้าน คือด้านคำศัพท์ การเพิ่มคำศัพท์ สร้างชุดคำ วิเคราะห์ความหมายของคำ และด้านการนำคำศัพท์ไปใช้ ในการแต่งเรื่อง แต่งประโยค เขียนเรื่องตามจินตนาการ เขียนเรื่องจากประสบการณ์ และเขียนแสดงความคิดเห็น

4. แผนการจัดการเรียนรู้ หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่มีองค์ประกอบตามที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนด และใช้ขั้นตอนกิจกรรมขยายประสบการณ์ในกระบวนการเรียนรู้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านโกรกสำโรง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2554 จำนวน 9 คน

2. รูปแบบการวิจัย ระเบียบวิธีวิจัย : การวิจัยก่อนการทดลอง (Pre - Experimental Design) โดยทดลองกลุ่มเดียว (One - shot case study)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรต้น คือ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมขยายประสบการณ์

3.2 ตัวแปรตาม คือ ผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่

1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กิจกรรมขยายประสบการณ์

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

1) แบบประเมินผลงานของนักเรียน ระหว่างเรียน กำหนดเกณฑ์การประเมินผลงานด้วย Scoring Rubric

2) แบบทดสอบวัดความเข้าใจในการอ่าน

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

5.1 ปฐมนิเทศกลุ่มเป้าหมาย เพื่อชี้แจง และสร้างความเข้าใจกับนักเรียนเกี่ยวกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ด้วยกิจกรรมขยายประสบการณ์

5.2 ดำเนินการสอนกับกลุ่มเป้าหมายตาม แผนการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้นด้วยกิจกรรมขยาย ประสบการณ์ จำนวน 12 แผนดำเนินการสอนระหว่าง วันที่ 1 - 8 กุมภาพันธ์ 2555 และระหว่างวันที่ 6 - 16 มีนาคม 2555 จำนวน 18 ชั่วโมง

5.3 นำคะแนนที่ได้จากการตรวจผลงาน ของนักเรียน มาสรุปผลวิเคราะห์ข้อมูล

5.4 หลังจากดำเนินการสอนครบทุก แผนการจัดการเรียนรู้แล้ว ให้นักเรียนทำแบบทดสอบ วัดความเข้าใจในการอ่าน จำนวน 30 ข้อ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ นำข้อมูล จากแบบทดสอบวัดผลความเข้าใจในการอ่านและแบบ ประเมินผลงานนักเรียน นำคะแนนมารวมกันเพื่อมา วิเคราะห์หาค่าทางสถิติ ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.2 ข้อมูลเชิงคุณภาพบันทึกผลหลัง แผนการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดการ เรียนรู้ในแต่ละแผนนำมาสะท้อนผลหาจุดเด่น จุดด้อย ในด้านแผนการจัดการเรียนรู้ นักเรียน ครูผู้สอน นำไป แก้ไขพัฒนาปรับปรุง

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการดำเนินการศึกษา สามารถสรุปผลดังนี้

1. ผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกิจกรรม ขยายประสบการณ์ นักเรียนมีคะแนนจากการประเมิน ผลงานและแบบทดสอบเฉลี่ยร้อยละ 77.78 มีจำนวน นักเรียนที่ผ่านเกณฑ์คิดเป็นร้อยละ 88.89 ซึ่งสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้ 70/70

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ จาก การประเมินผลงานด้วย Scoring Rubric พบว่านักเรียน สามารถสรุปใจความสำคัญ อธิบายความหมายของ คำสำนวน สร้างชุดคำ แต่งประโยคจากคำ เขียนแผนภาพ ไตรงเรื่อง เขียนเรื่องตามจินตนาการ และเขียนแสดง ความคิดเห็นได้ในระดับดี ในด้านการบอกข้อคิด และ ด้านการเขียนอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากนักเรียน ใช้ภาษาพูดแทนภาษาเขียน ทำให้เขียนไม่ถูกต้อง

อภิปรายผล

ผลการพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ของ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยกิจกรรมขยาย ประสบการณ์ นักเรียนมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่า เกณฑ์ที่กำหนดไว้ เนื่องจาก

1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมขยาย ประสบการณ์ ออกแบบกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ใช้มาตรฐานและตัวชี้วัดเป็นเครื่องกำกับกิจกรรมการ เรียนรู้ เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริงทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาความเข้าใจ ในการอ่านให้สูงตามจุดประสงค์การเรียนรู้ นอกจากนี้ แนวคิดธรรมนูญการสอนอ่าน ช่วยส่งเสริมความเข้าใจ ในการอ่านทำให้นักเรียนอ่านได้ อ่านออก อ่านเป็น สามารถหาคำตอบจากเรื่องที่อ่าน ในการสอนเน้นการ สอนให้อ่านได้ อ่านเป็น อ่านเพื่อหาคำตอบ สอดคล้องกับ (สมบัติ ตัญจรัยรัตน์, 2537) กล่าวว่าการอ่านได้ คือ การอ่านแล้วรู้เรื่องที่อ่าน แสดงออกให้เห็นได้หลายวิธี เช่น เล่าเรื่องที่อ่าน ตอบคำถาม สรุปเนื้อเรื่อง แสดง ความคิดเห็นประกอบเรื่อง อ่านออกเสียงคำตามอักขระ รู้ความหมายของคำ สรุปหลักการอ่านเป็นของตนเอง ได้ใช้หลักการอ่านนั้นสู่การอ่านคำอื่น ๆ ที่มีวิธีการอ่าน อย่างเดียวกันได้ถูกต้อง การอ่านเป็น เป็นหัวใจของ การอ่าน รู้จักเลือกคำ อ่านแล้วใช้ประโยชน์จากการอ่านได้

แสวงหาความรู้ด้วยการอ่าน สนองความต้องการส่วนตนด้วยการเลือกอ่านหนังสือตามรสนิยมของตนได้ และการอ่านเพื่อหาคำตอบ (บันลือ พฤษะวัน, 2534) กล่าวว่าเป็นกิจกรรมการสอนอ่านที่สำคัญ เพราะเป็นความเข้าใจในการอ่าน อ่านแล้วตอบคำถาม สรุปเรื่อง ที่อ่านโดยการอภิปราย ขยายประสบการณ์ในการอ่าน แบ่งเป็นสองด้าน คือ การให้อ่านคำได้มากขึ้นและ ใช้คำที่อ่านไปเรียนรู้ พัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพเน้นการพัฒนาตนเองและกระบวนการกลุ่ม ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ส่งเสริมประสบการณ์ การอ่านคำศัพท์ วิเคราะห์ ความหมายของคำและประโยค เกิดเป็นความรู้ที่คงทน

2. กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลายปรับเปลี่ยนไปตามความเหมาะสม มีการวางแผนกิจกรรมจากง่ายไปหายาก ผู้เรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม มีการจัดกิจกรรมทั้งรายบุคคลและแบบกลุ่ม ส่งเสริมให้นักเรียนมีการช่วยเหลือกัน เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การจัดกิจกรรมในห้องเรียน มุ่งให้นักเรียนเกิดความรู้ลึกถึงความสำเร็จความมั่นใจและความปลอดภัยในการเรียน จัดกิจกรรมอย่างเป็นระบบ ต่อเนื่องตามขั้นตอน ส่งผลให้นักเรียนมีพฤติกรรมการอ่านที่ดีขึ้น สอดคล้องกับ (สุรางค์ ไคว์ตระกูล, 2541 อ้างถึงในจันทร์เพ็ญ คำป้อม, 2547) กล่าวว่าการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สอดคล้องกับธรรมชาติของผู้เรียน คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล การเรียนรู้โดยการฝึกฝน (Law of Exercise) การฝึกหัดบ่อย ๆ ทำให้เกิดการเรียนรู้ ได้ผลเร็วยิ่งขึ้น ธอร์นไดค์ (Thorndike) ให้ความเห็นไว้ว่า การทำซ้ำ ๆ จะทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น วิชาภาษาไทยเป็นวิชาทักษะ การฝึกฝนบ่อย ๆ จะทำให้เกิดความแม่นยำในเนื้อหาดีขึ้น การเรียนรู้โดยการลงมือกระทำด้วยตนเอง (Learning by doing) การได้ทำกิจกรรมเองจะเกิดการเรียนรู้ เพราะมีประสบการณ์ ตรงกฎแห่งผล (Law of Effect) ธอร์นไดค์ (Thorndike) กล่าวว่า “ผลแห่งปฏิกริยาตอบสนองใด เป็นที่พอใจ บุคคลย่อมกระทำกิจกรรมนั้นซ้ำอีก แต่ผลของปฏิกริยาใดไม่เป็นที่พอใจ บุคคลจะหลีกเลี่ยงไม่กระทำปฏิกริยานั้นซ้ำอีก

3. นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมและการเรียน ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ ดี ปฏิบัติกิจกรรมครบถ้วนตามแผน เต็มความสามารถ กล้าแสดงออก เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี มีส่วนร่วมในการตอบคำถามและ แสดงความคิดเห็น ยอมรับในการแสดงความคิดเห็น จากเพื่อน มีความกระตือรือร้นในการทำงาน โดยเฉพาะงานที่มีการแข่งขันและได้คะแนนทันที ในการเสริมแรง นักเรียนมีการเรียกร้องทั้งด้านบวก คือการได้รับคำชมเชย สิ่งของรางวัลและสิทธิต่าง ๆ การเสริมแรงด้านลบกับเพื่อนที่ทำงานไม่เรียบร้อย สอดคล้องกับ (เสงี่ยม ไตรรัตน์, 2534) กล่าวไว้ว่าแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญในการเสริมแรง และเป็นการสร้างความเข้าใจในการเรียนภาษา การให้ คำชมเชย รางวัล การจัดสภาพห้องเรียนที่ส่งเสริมบรรยากาศทางการเรียนจะช่วยให้ นักเรียนพัฒนาการใช้ ภาษาอย่างดี นักเรียนให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงาน มีความสามัคคีช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นักเรียนกลุ่มสูง ช่วยเหลือแนะนำเพื่อนกลุ่มอ่อน มีการจับคู่กันในการเรียนเพื่อช่วยกันและกัน ในการทำงานกลุ่มมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

4. การใช้ Scoring Rubric ตรวจผลงาน เป็นการตรวจผลงานตามสภาพจริง ทำให้เห็นคุณภาพของผู้เรียนทุกด้านตามรายการประเมิน เห็นจุดเด่น จุดด้อย ทำให้วิเคราะห์ความบกพร่องของผู้เรียนทราบถึงความสามารถและความแตกต่างของบุคคล และปรับปรุงแก้ไขผู้เรียนเป็นรายบุคคล จึงทำให้ยกระดับคุณภาพการศึกษาได้ ผลการตรวจผลงานนักเรียนด้วย Scoring Rubric พบว่าด้านการ เขียนเพิ่ม คำศัพท์ใหม่ นำคำศัพท์ที่กำหนดให้ไปคิดเพิ่ม นักเรียนทำได้ในระดับดี ในการใช้คำศัพท์การเขียนแสดง ความคิดเห็น เขียนเรื่องจากจินตนาการ การเขียนเรื่องจากประสบการณ์ โดยใช้โครงเรื่องเดิม อยู่ในระดับดี การเขียนแผนภาพโครงเรื่อง การสรุปใจความสำคัญ โดยรวมนักเรียนทำได้ดี เมื่อแยกตรวจพบว่า ในการบอกข้อคิดนักเรียนยังบอกไม่ตรงประเด็น การเขียนนักเรียนใช้ภาษาพูดแทนภาษาเขียนทำให้เขียนไม่ถูกต้อง แต่มีการแก้ไขปรับปรุงดีขึ้นตามลำดับ

ผลการวิจัยครั้งนี้ เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับงานวิจัยของเพ็ญภา ปัญจนะ (2552) ได้ศึกษาผลการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการอ่านกลุ่มสาระภาษาไทย โดยใช้ธรรมนูญการสอนอ่านสามารถพัฒนานักเรียนมีผลสัมฤทธิ์และทักษะการอ่านสูงขึ้น และกิจกรรมขยายประสบการณ์พัฒนาแนวคิดจากธรรมนูญการสอนอ่าน พัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนให้สูงขึ้นเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อจัดการเรียนรู้

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยกิจกรรมขยายประสบการณ์ เป็นกิจกรรมที่มีความต่อเนื่อง มีระบบในแต่ละกิจกรรมเป็นไปตามลำดับขั้นตอน ในการจัดกิจกรรมต้องมีการวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้ดี เพื่อให้ภาพรวมของการจัดกิจกรรมบรรลุตามเป้าหมายและทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ
2. การที่จะให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ผ่านเกณฑ์ที่กำหนด ครูต้องเอาใจใส่กับกิจกรรมทุกกิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างเข้าใจ และต้องมีการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนที่มีปัญหาด้านการอ่านอย่างสม่ำเสมอ ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรนำรูปแบบกิจกรรมขยายประสบการณ์ไปพัฒนาความเข้าใจในการอ่าน ในระดับชั้นอื่น และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น ๆ
2. ควรนำรูปแบบการสอนกิจกรรมขยายประสบการณ์ไปใช้กับเนื้อหาอื่น ที่เหมาะสมกับผู้เรียน เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนด้านต่าง ๆ และเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ขึ้นรู้จักพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างเป็นธรรม ไม่ใช่อารมณ์ เราจะได้ความรู้ความคิด และประสบการณ์จาก สิ่งทีอ่านนำมาตัดสินใจเหตุการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างรอบคอบและสมเหตุสมผล การอ่านจึงมีความสำคัญเป็นอันมาก การอ่านถือว่าเป็น

ทักษะที่มีความสำคัญยิ่ง เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญต่อการศึกษาค้นคว้า การรับข้อมูลข่าวสาร เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ทุกกลุ่มวิชา คนจะเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ได้ดีถ้าอ่านหนังสือได้ดี (สาลี รักสุทธี, 2553; ศรีสุตา จริยากุล และคณะ, 2545)

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ได้กำหนดคุณภาพของผู้เรียนที่เกี่ยวข้องกับการอ่านเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ไว้ว่า ผู้เรียนอ่านออกเสียง บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะได้ถูกต้อง เข้าใจความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัย จับใจความสำคัญและรายละเอียดของสิ่งที่อ่าน แสดงความคิดเห็นและข้อโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด ย่อความ เขียนรายงานจากสิ่งที่อ่านได้ วิเคราะห์ วิจารณ์ อย่างมีเหตุผล ลำดับความอย่างมีขั้นตอนและความเป็นไปได้ของเรื่องที่อ่าน รวมทั้งประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551)

เอกสารอ้างอิง

- จันทร์เพ็ญ คำป่อง. (2547). การใช้บทความเพื่อพัฒนาการอ่านและกระบวนการคิดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาอิสระปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- บันลือ พุกชะวัน. (2534). มิติใหม่ในการสอนอ่าน. กรุงเทพฯ: บริษัท โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด.
- บัลลังก์ โรหิตเสถียร. คนไทยอ่านหนังสือมาน้อยเพียงใด. ค้นเมื่อ 24 พฤศจิกายน 2554, จาก www.moe-news.net/index.
- เพ็ญนภา ปัญจนะ. (2552). ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ด้วยรูปแบบกระบวนการสอนอ่าน. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- โรงเรียนปรชานุกุล (ข้าสนิพนุเคราะห์). การออกแบบสารที่ีดีสามารถเพิ่มอัตราการอ่านของเด็ก. ค้นเมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2554 จาก <http://www.prachanukulschool.com>.
- สมปิต ตัญธัยรัตน์. (2537). เอกสารประกอบการสอนภาษาไทยระดับประถม 2 บทที่ 2-6. ขอนแก่น: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุรางค์ ไคว้ตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เสงี่ยม ไตรรัตน์. (2534). การสอนภาษาอังกฤษสำหรับผู้เริ่มเรียน. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. สถิติการอ่านหนังสือของคนไทย. ค้นเมื่อ 2 ตุลาคม 2554, จาก <http://www.thaihealth.or.th>.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7. (2554). เอกสารรายงานผลการสอบ LAS. นครราชสีมา: สำนักงาน.